

Narva Gümnaasiumi küpsuseksami läbiviimise kord

Küpsuseksami juhend kehtestab küpsuseksami tagasiside kriteeriumid osade kaupa: tagasiside üldpõhimõtted, külalislektorite loengute analüüsid, töövarjupäeva esitluse, vabatahtliku töö ja arenguportfoolio esitlemise.

Üldpõhimõtted

Küpsueksami eesmärk on toetada õpilase kujunemist ennastjuhtivaks nooreks, kes teeb teadlikke valikuid oma õpitee planeerimisel ja edasiste haridusvalikute tegemisel (sh karjääriplaneerimisel). Näeb eneseteostuseks mitmekülgeid võimalusi Eesti ühiskonnas, analüüsib oma varasemaid kogemusi ja kujundab mõtestatult oma edasist haridusteed.

Küpsuseksami õpiväljundid:

- 1) õpilane teadvustab oma huvisid, võimeid ja oskusi, mis võimaldavad adekvaatse enesehinnangu kujunemist ning konkreetsete õpi- ja karjääriplaanide tegemist;
- 2) arendab oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö-, otsustamis- ja infoga ümberkäimise oskusi;
- 3) arendab soovi ja oskust endale eesmärke seada ja nendeni jõudmiseks süsteemselt tegutseda; 4) kujundab soovi ja valmisolekut elukestvaks õppimiseks ja iseseisvaks karjääriotsuste tegemiseks;
- 5) tutvub erinevate ametite/elukutsetega, õppides tundma haridus- ja koolitusvõimalusi ning analüüsib neid lähtudes iseenda huvidest ja tugevustest.

Kokku on küpsuseksami eest võimalik saada 100 punkti. Küpsuseksami tulemus teisendatakse viie palli skaalale vastavalt kooli õppekavas toodud teisendamise alustele. Küpsuseksami sooritamine on üks gümnaasiumi lõpetamise kohustuslik tingimus, mis fikseeritakse õpilase lõputunnistusel koolieksami hindena.

Küpsuseksam on sooritatud, kui õppija on saanud kokku vähemalt 50 punkti.

Küpsuseksami koondtulemus kujuneb G3 õppeastme lõpuks järgmiste küpsuseksami osade eest saadud punktidest:

- 8 külalislektorite loengute analüüsi gümnaasiumiastme jooksul, kokku kuni 30 punkti;
- töövarjupäeval osalemine ja selle esitlemine, kokku kuni 15 punkti;
- 8 tundi vabatahtlikku tööd ning selle esitlemine, kokku kuni 30 punkti;
- tudengivarjuks olemine või kõrgkooli/avatud uste päeva külastus ning analüüs, kokku kuni 15 punkti;
- küpsuseksami läbimiseks arenguportfoolio esitlemine, kokku kuni 10 punkti.

Küpsuseksami positiivseks soorituseks on kohustuslik esitleda G3 õppeastme lõpus arenguportfooliot.

Arenguportfooliot ei kaitse õpilased, kes alustasid õpinguid Narva Gümnaasiumi G2 ja G3 õppeastmes 2023/2024 õppeaastal.

Õppija pääseb G3 õppeastme lõpus arenguprotfoolio esitlema, kui ta

- 1) on analüüsinud vähemalt 8 külalislektori loengut. Iga analüüsi eest on õppija saanud vähemalt 1 punkti;
- 2) on teinud vähemalt 8 tundi vabatahtlikku tööd ning on seda esitlenud;
- 3) on osalenud töövarjupäeval, esitanud selle kohta töölehe ja tõendi ning teinud esitluse;
- 4) on osalenud ülikoolis või kõrgkoolis juures õpilasarjuna või külastanud avatud uste päeva/haridusmessi;

5) on osalenud G3 õppeastmes arenguportfoolio esitluseks valmistumise seminaril. Kõik punktid lisatakse G1 - G3 õppesatmes Stuudiumisse mentortunni päevikusse. Õppeaasta lõpus märgib mentor õppijale päevikusse kõikide punktide kokkuvõtte.

Arenguportfoolio esitlemine G3 õppeastmes on osa küpsuseksami koondtulemuse kujunemisest. Kui õpilane puudub eksamilt põhjuseta, on eksam sooritamata. Kui õppija sooritab suulise eksami mitterahuldavale tulemusele või ei soorita eksamit selleks ettenähtud päeval haiguse või muu põhjusega puudumise tõttu, sooritab õpilane korduseksami hiljemalt kuu aja jooksul peale küpsuseksami toimumist.

G2 või G3 õppeastmes õpinguid alustanud õpilaste küpsuseksami üldpõhimõtted on välja toodud lisades 1 ja 2.

G1 - G3 õppeastme õpilaste e-portfoolio sisu

Mentor jagab G1 õppeastme alguses õpilasega tema e-portfoolio kausta, mis on nimetatud õpilase ees- ja perekonnanimega näiteks “Maria Bokotan e-portfoolio” ning õpilane lisab sinna jooksvalt kõik kolme aasta jooksul kirjutatud analüüsid, töövarjupäeval osalemise ja analüüsiga kaasnevad töölehed, vabatahtliku töö tõendi(d) ja muud materjalid.

KÜLALISLEKTORITE LOENGUD JA NENDE ANALÜÜSID

Gümnaasiumi jooksul peab õppija analüüsima 8 külalislektori loengut. Ühe õppeaasta jooksul on kohustuslik analüüsida 3 külalisloengut, v.a. G3 õppeastmes (kohustuslik 2 loengu analüüsi).

Analüüs peab vastama vormistusnõuetele, mis on leitav analüüsi hindamismudelil. Külalisloengu analüüsi esitamise ja tagasiside põhimõtted on järgmised:

- 1) Analüüs tuleb esitada oma e-portfooliosse hiljemalt loengule järgneva esmaspäeva õhtuks kell 23.59. Hiljem esitatud analüüsi arvesse ei võeta.
- 2) Plagiaadivastus keskkonnas on lubatud kattuvus kuni 20%. Kui õppija esitab analüüsi plagiaadina, on analüüsi tulemuseks 0 punkti ning tal puudub sama loengu analüüsi uuesti esitamise võimalus.
- 3) Mentor annab õpilase esitatud analüüsile kirjalikku õppimist toetavat tagasisidet ja hindab tööd kokkuvõtvalt vastavalt hindamisjuhendile Teamsis ja lisab tulemuse Stuudiumi päevikusse. Analüüs on positiivselt sooritatud, kui selle eest on saadud vähemalt 1 punkt.

- 4) Õpilasel on võimalus oma analüüsi negatiivse soorituse korral parandada üks kord 10 õppepäeva jooksul alates mentori tagasiside lisamisest Stuudiumi.
- 5) Õpilane võib analüüsida õppeaastas ühte väljaspool kooli pakutavat loengut (ülikooli, kogukonna seminari, veebiseminari vms loengut), mis on vähemalt 45 minutit pikk.
- 6) Kooli poolt korraldatud loengute toimumise info on õpilastele kättesaadav ühe õppeperioodi lõikes.

Külalislektori loengu analüüsi tagasisidestamise mudel on leitav käesoleva juhendi Lisa 3. hindamismudelid.

VABATAHTLIK TÖÖ GI ÕPPEASTMES

Gümnaasiumi jooksul tuleb õppijal teha vähemalt kaheksa tundi vabatahtlikku tööd.

Aluseks Vabatahtlike vārav: <https://vabatahtlikud.ee/>

Vabatahtlik töö (edaspidi tegevus) on oma aja, energia või oskuste pakkumine vabast tahtest ja tasu saamata. Vabatahtlikud aitavad teisi või tegutsevad peamiselt avalikes huvides ja ühiskonna heaks.

Vabatahtlikul tegevusel on kolm olulist tunnust:

- vabatahtlik tegevus toimub vabast tahtest, mitte kohustuslikult ega sunniviisiliselt;
- vabatahtlik ei saa rahalist ega materiaalist tasu, kuigi võib saada palju kasu, näiteks kasulikke teadmisi ja oskusi või uusi tutvusi;
- vabatahtlikud tegutsevad väljaspool oma kodu ja perekonda, kellegi teise või laiemalt ühiskonna hüvanguks.

Vabatahtlikuks tegevuseks ei loeta üldjuhul:

- väikeseid heategevusi ja kultuurinormidest tulenevat ligimese aitamist, nagu hāāletajate auto peale võtmist, kellegi abistamist tee ületamisel või raske koti kandmisel, kukkunu pūsti aitamist;
- raha või asjade annetamist;
- doonorlust;
- meeleavaldusel oma meelsuse näitamist ega petitsioonile allkirja andmist;
- omaste hooldamist.

Vabatahtliku tegevuse eesmärgid on:

- olla aktiivne ning anda oma panus ühiskonna ja kogukonna arengusse;
- suurendada seotust noore ja kogukonna vahel;
- anda uusi teadmisi ja kogemusi, aidata iseennast ja oma töösoove paremini tundma õppida;
- lähemalt tundma õppida erinevaid töövaldkondi ja aidata valmistuda tööeluks;
- aidata tekitada tööharjumust ja koostöötamist.

Gümnaasiumi jooksul teeb iga õppija vabatahtlikku tööd vähemalt kaheksa tundi. See võib olla kaheksatunnine ühekordne tegevus või jagatud lühemateks ja/või erinevateks tegevusteks.

Õppija leiab vabatahtlikuks tegevuseks aja väljaspool kooliaega, näiteks pärast koolipäeva, nädalavahetusel, koolivaheajal või spunkõppe päevadel, juhul kui sinna ei ole ette nähtud õppetegevusi. Õppija otsib organisatsiooni, sündmuse vms, kus saab ja soovib vabatahtlikuna panustada. Kogukonnajuht koondab küpsuseksami kaustas olevat andmebaasi võimalikest vabatahtlikest tegevustest ja kontaktidest.

Õppija võtab valitud organisatsiooniga ühendust ja lepib kokku vabatahtliku tegevuse aja ja kestuse, küsib loa pildistamiseks ja/või filmimiseks. Organisatsiooni, sündmuse vms juht väljastab õppija osalemise kohta vabatahtlikus tegevuses (digi)allkirjastatud tõendi, kus on kirjas tegevuse aeg, koht, kestus ja sisu. Õppija leiab vabatahtliku töö tõendi näidise küpsuseksami kaustast.

Pärast vabatahtlikku tegevust teeb õppija oma kogemusest vabas vormis esitluse, soovituslik on loov lähenemine ehk esitlemine näiteks videopäeviku, lühifilmi, blogina vms. Vabatahtlikku tegevust võib esitleda paaris. Esitluse oodatav pikkus on viis kuni kümme minutit. Õppija annab esitlemise soovist võimalikult vara teada oma mentorile ning esitleb vabatahtliku töö kogemust mentortunnis. Mentor tagasisidestab õppija vabatahtliku tegevuse esitlust küpsuseksami tagasiside juhendi põhjal.

Kui õppija teeb vabatahtlikku tööd osade kaupa, on tal võimalus esitleda iga osa eraldi. Kui tehtud vabatahtliku töö eri osade vahele jääb lühike aeg, võib õppija teha ka ühe tervikliku esitluse, kus tal on võimalus oma kogemusi võrrelda. Mentor märgib Stuudiumisse AR, kui õppija on ära esitlenud kõik vabatahtliku tegevuse osad.

Esitluse koostamisel on soovituslik õppijal lähtuda järgmistest küsimustest:

- Jaga oma vabatahtliku töö kogemust, mida, kus ja millal sa tegid.
- Miks valisid just selle tegevuse? Kuidas on see tegevus sulle oluline? Too näiteid ja põhjenda.
- Mida andis sinu tegevus kogukonnale/ühiskonnale? Too näiteid ja põhjenda.
- Kuidas toetas vabatahtlik tegevus Sinu enesearengut, mida kasulikku kogesid, mis aitaks sind mõtestada oma edasist haridus- ja karjääriteed?
- Milliste väljakutsetega kokku puutusid? Too näiteid ja põhjenda.
- Kas sinu vabatahtlikuna panustamisel on ka pikem mõju? Too näiteid ja põhjenda.

Vabatahtliku töö arvestamise ja esitluse eeltingimuseks on allkirjastatud tõendi esitamine (v.a. juhul kui vabatahtlikule tööle aitab organiseerida kool) vabatahtliku töö tegemise kohta, mis on lisatud õppija e-portfooliosse.

Vabatahtliku töö esitlemise tagasiside mudel asub käesoleva juhendi Lisa 3. Hindamismudelid.

TÖÖVARJUTAMINE G2 ÕPPEASTMES

G2 õppeastmes töövarjutab õpilane enda valikul ühte organisatsiooni ja töökohta, st tutvumist nii organisatsiooni toimimise kui ka ühe töökohta ülesannete ja sisuga.

Töövarjutamiseks leiab õpilane sobiva aja õppeaasta jooksul.

Õppija teavitab mentorit, kuhu ja millist ametit ta töövarjutama läheb. Töövarjupäeva koha leidmist aitab koordineerida kogukonnajuht õpilastel, kellel see raskusi valmistab.

Töövarjupäev kestab vähemalt neli tundi. Töövarjupäeval täidab õpilane töölehe, kus lisaks küsimustele vastamisele paneb õpilane kirja töövarjutatava asutuse nime ja aadressi ning töötaja nime ja ametikoha. Õpilane koostab töövarjupäeva kohta loomingulise esitluse, mida esitleb mentortunnis. Töövarjupäeva töölehele lisavad (digi)allkirja nii õppija kui ka töövarjutatav.

Õpilane teeb võimaluse korral pilte (eelneval kokkuleppel töövarjutavaga), mida saab hiljem töövarjupäeva esitlemisel kasutada.

Tööleht, esitlusfail ning pildid tuleb lisada oma e-portfoolio kausta. Järgnevas mentortunnis analüüsivad õpilased oma töövarjupäeva kogemust. Kui õppija puudub mentortunnist, tuleb kogemust analüüsida ettenähtud vormis mentori määratud ajal enne jooksva õppeaasta lõppu.

Mentor tagasisidestab õppija töövarjupäeval täidetud töölehte ja mentortunnis tehtud esitlust küpsuseksami tagasiside juhendi põhjal.

Esitluse koostamisel on soovituslik õppijal lähtuda töövarjupäeva töölehel toodud infost.

Töövarjupäeva kohta täidab õpilane töölehe JA Eesti poolt välja töötatud alusel.

Töövarjupäeva esitluse hindamismudel on lisatud käesoleva juhendi Lisa 3. Hindamismudelid.

TUDENGIVARJUKS OLEMINE VÕI ÜLIKOOLI AVATUD USTE PÄEVA KÜLASTUS G3 ÕPPEASTMES

G3 õppeastmes valib õpilane, kas külastab mõne ülikooli või kõrgkooli juures toimuvat avatud uste päeva või läheb tudengivarjutama ühe eriala tudengit ülikooli või kõrgkooli juures. Samuti võib õpilane valida osalemise kõrghariduse messil, et tutvuda võimalike haridustee jätkamise võimalustega.

Kool kaardistab ja vahendab infot õpilastele võimaluste kohta minna tudengivarjukuks õppeaasta jooksul. Samuti aitab planeerida haridusmessil osalemist või avatud uste päeva külastust vastavalt kooli võimalustele.

Õpilane analüüsib peale külastust või tundegivarjukuks olemist oma kogemust järgnevate küsimuste toel ja täidab vastava töölehe, mille õpilane leiab küpsuseksami kaustast:

- 1) Miks valisid just selle ülikooli/kõrgkooli kohta täiendava info saamise?
- 2) Millised olid Sinu jaoks valikud ja kuidas leidsid infot võimaluste kohta?
- 3) Millise eriala vastu peale külastust, messi või tundegivarjukuks olemist tunned huvi?
- 4) Millised on antud erialale õppima suundumise vastuvõtutingimused?
- 5) Millistele küsimustele said vastuse peale külastust, messi või tudengivarjukuks olemist? Mis küsimused jäid veel vastuseta?
- 6) Mida pead oluliseks tuleviku eriala valikul?
- 7) Kas ja mida pead veel täna oma gümnaasiumiõpingutes tegema, et soovitud erialale õppima asuda?

Õpilane koostab peale külastust, messi või tudengivarjuks olemist analüüsiva esitluse, mille kannab ette mentortunnis. Soovituslik on oma kogemus jäädvustada ka fotodele ning uurida valitud kõrgkooli või ülikooli koduleheküljel toodud infot.

Hindamismudel on leitav käesoleva korra Lisa 3. hindamismudelid.

SUULINE EKSAM

Eksami eesmärk on hinnata õpilase kujunemist ennastjuhtivaks nooreks, kes teeb teadlikke valikuid oma õpitee planeerimisel ja edasiste haridusvalikute tegemisel (sh karjääriplaneerimisel). Õpilane esitleb eksamil omandatud õpiväljundeid seostades neid kuulatud külalisloengute, töövarjupäeva, vabatahtlikku töö ning ülikooli juures tudengivarjuks olemise või avatud uste päeva külastusega.

Kui õpilane alustas õpinguid G2 või G3 õppeastmes, siis tema suulise eksami osad lähtuvad läbitud teemadest (vt. Lisa 1 ja Lisa 2).

Eksam toimub G3 õppeastme lõpus. Küpsuseksami toimumise aeg kinnitatakse koolijuhi käskkirjaga igal õppeaastal jaanuariks. Eksamikomisjon koosneb kolmest liikmest: õppija mentor, üks G2 mentor, üks G1 mentor.

Eksam toimub vestluse vormis, kus kõigepealt saab sõna õppija ning seejärel vastab õppija komisjoni küsimustele.

Küpsuseksami eneseanalüüsi ja tagasiside andmise mudel on leitav käesoleva juhendi Lisa 3. hindamismudelid.

LISA 1. G2 õppeastmes liitunud õppijate küpsuseksami üldpõhimõtted

Kui õppija astub Narva Gümnaasiumi G2 õppeastmesse, on tal küpsuseksami eest võimalik saada 58,75 punkti, mille alusel pannakse lõputunnistusele koolieksami hinne viie palli skaalal. Küpsuseksam on sooritatud, kui õppija on saanud kokku vähemalt 29 punkti.

Küpsuseksami koondtulemus kujuneb G3 lõpuks järgmiste küpsuseksami osade eest saadud punktidest:

- 5 külalislektorite loengute analüüsi, kokku kuni 18,75 punkti;
- on osalenud töövarjupäeval, esitanud selle kohta töölehe ja tõendi ning teinud esitluse, kokku kuni 15 punkti;
- on osalenud ülikooli või kõrgkooli juures õpilasvarjuna või külastanud avatud uste päeva, koostanud analüüsi ja seda esitlenud, kokku kuni 15 punkti;
- suuline eksam, kokku kuni 10 punkti.

Küpsuseksami osade maksimaalne tulemus on 58,75 punkti, millest arvestatakse ja teisendatakse kooli õppekavas toodud skaala alusel hinne 5-palli süsteemi.

Arvutusalus:

- 90 % - 100 % on küpsuseksami tulemus vahemikus 52 punkti – 58,75 punkti, küpsuseksami hinne “5”.
- 75 % - 89 % on küpsuseksami tulemus vahemikus 44 punkti – 51 punkti, küpsuseksami hinne “4”.
- 50 % - 74 % on küpsuseksami tulemus vahemikus 29 punkti – 43 punkti, küpsuseksami hinne “3”

Tulemuse korral alla 29 punkti on küpsuseksam sooritatud negatiivsele hindele ja tuleb õpilasel parandada.

Õppija pääseb G3 lõpus suulisele eksamile, kui ta

- 1) on analüüsinud vähemalt 5 külalislektori loengut. Iga analüüsi eest on õppija saanud vähemalt 1 punkti;
- 2) on osalenud töövarjupäeval, esitanud selle kohta töölehe ja tõendi ning teinud esitluse;

- 3) on osalenud ülikooli või kõrgkooli juures õpilasvarjuna või külastanud avatud uste päeva, koostanud analüüsi ja seda esitlenud;
- 4) on osalenud G3 suuliseksksamiks valmistumise seminaril.

Kõik punktid lisatakse jooksvalt Stuudiumisse mentortunni päevikusse. Õppeaasta lõpus märgib mentor õppijale päevikusse kõikide punktide kokkuvõtte.

Suuline eksam on osa küpsuseksami koondtulemuse kujunemisest. Kui õppija puudub eksamilt põhjuseta, on eksam sooritamata. Kui õppija sooritab suulise eksami mitterahuldavale tulemusele või ei soorita eksamit selleks ettenähtud päeval haiguse või muu põhjusega puudumise tõttu, sooritab õppija korduseksami hiljemalt jooksva õppeaasta 29. augustiks.

LISA 2. G3 õppeastmes liitunud õppijate küpsuseksami üldpõhimõtted

Kui õppija astub Narva Gümnaasiumi G3 klassiastmes, on tal küpsuseksami eest võimalik saada 32,5 punkti, mille alusel pannakse lõputunnistusele koolieksami hinne viieballiskaalal. Küpsuseksam on sooritatud, kui õppija on saanud kokku vähemalt 16 punkti.

Küpsuseksami koondtulemus kujuneb G3 lõpuks järgmiste küpsuseksami osade eest saadud punktidest:

- 2 külalisloengute analüüsi, kokku kuni 7,5 punkti;
- on osalenud ülikooli või kõrgkooli juures õpilasvarjuna või külasthanud avatud uste päeva, koostanud analüüsi ja seda esitlenud, kokku kuni 15 punkti;
- suuline eksam, kokku kuni 10 punkti.

Õppija pääseb G3 lõpus suulisele eksamile, kui ta

- 1) on analüüsinud vähemalt 2 külalislektori loengut. Iga analüüsi eest on õppija saanud vähemalt 1 punkti;
- 2) on osalenud ülikooli või kõrgkooli juures õpilasvarjuna või külasthanud avatud uste päeva, koostanud analüüsi ja seda esitlenud;
- 3) on osalenud G3 suuliseks eksamiks valmistumise seminaril.

Küpsuseksami osade maksimaalne tulemus on 32,5 punkti, millest arvestatakse ja teisendatakse kooli õppekavas toodud skaala alusel hinne 5-palli süsteemi.

Arvutusalus:

- 90 % - 100 % on küpsuseksami tulemus vahemikus 29 punkti – 32,5 punkti, küpsuseksami hinne “5”.
- 75 % - 89 % on küpsuseksami tulemus vahemikus 24 punkti – 28 punkti, küpsuseksami hinne “4”.
- 50 % - 74 % on küpsuseksami tulemus vahemikus 16 punkti – 27 punkti, küpsuseksami hinne “3”

Tulemuse korral alla 16 punkti on küpsuseksam sooritatud negatiivsele hindele ja tuleb õpilasel parandada.

Kõik punktid lisatakse jooksvalt Stuudiumisse mentortunni päevikusse. Õppeaasta lõpus märgib mentor õppijale päevikusse kõikide punktide kokkuvõtte.

Suuline eksam on osa küpsuseksami koondtulemuse kujunemisest. Kui õppija puudub eksamilt põhju seta, on eksam sooritamata. Kui õppija sooritab suulise eksami mitterahuldavale tulemusele või ei soorita eksamit selleks ettenähtud päeval haiguse või muu põhjusega puudumise tõttu, sooritab õppija korduseksami hiljemalt jooksva õppeaasta 29. augustiks.

Lisa 3. Küpsuseksami hindamismudelid

Külalislektorite loengu analüüsi hindamismudel

Kriteerium	Vastab täielikult nõuetele (3,75 punkti)	Vastab osaliselt nõuetele (2 punkti)	Esineb tõsiseid puudusi (0 punkti)
1. Sisu	Analüüs on struktureeritud, õppija on kõiki toodud väiteid põhjendanud. Analüüsis on seotult käsitletud kõiki teemasid: 1) millest lektor rääkis, mis olid tema põhilised ja olulisemad ideed; 2) mis olid õppija jaoks kõige tähenduslikud, õpetlikumad mõtted ning kuidas ta saab neid oma elus rakendada; 3) mis olid lektori kui esineja tugevamad küljed; 4) kokkuvõttev hinnang loengule, sh miks võiksid ka teised noored seda loengut kuulata. (2,5 p)	Analüüs ei ole täielikult sidus. Mõni teema on käsitlemata, õppija on väiteid põhjendanud pealiskaudselt (2 p)	Analüüs ei ole struktureeritud, mõttekäik ei ole selge. Järeldused on pealiskaudsed ja õppija ei ole jaganud isiklikku mõtteid ja arvamust kuuldu kohta. (0p)
2. Vorm	Analüüsi vorm vastab täielikult nõuetele: 1) analüüs on vormistatud wordi dokumendina, mille alguses on märgitud külalislektori nimi, loengu teema ja kuupäev; 2) analüüs on terviklik, sidus, loogiliselt liigendatud tekst; 3) analüüsi maht on vähemalt 220-250 sõna; 4) vormistamisel on kasutatud kirjaviisi Times New Roman tähesuurusega 12, reavahega 1,5 ning tekst on rööpjoondatud; 5) laused on korrektsed ja arusaadavad, õigekirjavead ei sega teksti sisu mõistmist; 6) kirjutamisel on kasutatud korrektset keelekasutust. (1,25 p)	Vormi nõuetest ei ole järgitud kuni 3 kriteeriumit. (1 p)	Vormistuses esineb tõsiseid vigu 4 või rohkema kriteeriumi osas. (0 p)

Vabatahtliku töö esitluse hindamismudel

Kriteerium	Vastab täielikult nõuetele (30 punkti)	Vastab enamasti nõuetele, tegevuse analüüs on kohati pealiskaudne (25 punkti)	Vastab osaliselt nõuetele või esineb puudusi (20 punkti)	Ei vasta enamuse aspektides nõuetele (15 punkti)
Vabatahtliku tegevuse esitlemine	Õppija on esitlemisel põhjalikult analüüsinud, kuidas kogemus toetas tema enesearengut ja mida ta õppis oma haridus- ja karjääriritee planeerimiseks. Õppija on põhjalikult analüüsinud oma vabatahtliku töö kogemuse tähenduslikkust iseendale ja kogukonnale/ühiskonnale. Silmapaistva ja loova esitluse eest on võimalik saada 2 lisapunkti.	Õppija on esitlemisel analüüsinud, kuidas kogemus toetas tema enesearengut ja mida ta õppis oma haridus- ja karjääriritee planeerimiseks kohati pealiskaudselt. Õppija on analüüsinud oma vabatahtliku töö kogemuse tähenduslikkust iseendale ja kogukonnale/ühiskonnale. Silmapaistva ja loova esitluse eest on võimalik saada 2 lisapunkti.	Õppija on esitlemisel analüüsinud, kuidas kogemus toetas tema enesearengut ja mida ta õppis oma haridus- ja karjääriritee planeerimiseks pealiskaudselt. Toetavad näited ei ole asjakohased või näidetest jääb puudu. Õppija on analüüsinud oma vabatahtliku töö kogemuse tähenduslikkust pealiskaudselt. Silmapaistva ja loova esitluse eest on võimalik saada 2 lisapunkti.	Õppija vabatahtliku töö kogemuse esitus on pigem kogemuse jagamine. Enesearengu analüüs ja seostamine oma haridus- ja karjääriritee planeerimisega on väga pealiskaudne või puudub. Õppija ei oska tuua konkreetseid toetavaid näiteid. Silmapaistva ja loova esitluse eest on võimalik saada 2 lisapunkti.

Töövarjutamise töölehe ja esitluse hindamismudelid

Kriteerium	Vastab täielikult nõuetele (5 punkti)	Vastab osaliselt nõuetele või esineb puudusi (3 punkti)	Esineb puudusi (2 punkti)
Töövarjupäeva esitlus ja esitlemine	Õppija on mentorgrupis teinud töövarjupäevast põhjaliku kokkuvõtte (esitluse), avaldanud arvamust, teinud sellest järeldused ja andnud oma hinnangu. Õppija on täitnud kõik kriteeriumid ning on vastanud põhjalikult kõigile küsimustele. (5 p)	Õppija on osalenud töövarjupäeval, kuid on ülesande kriteeriume täitnud vaid osaliselt. Esitluses toodud mõtted on poolikud ja kõiki aspekte ei ole analüüsitud. Tehtud järeldused ja/või hinnangud on pealiskaudsed. (3 p)	Õppija on osalenud töövarjupäeval, kuid kogemuse jagamine ning tehtud järeldused ja/või hinnangud on väga pealiskaudsed ja napisõnalised. (2 p)

Kriteerium	Vastab täielikult nõuetele (10 punkti)	Vastab osaliselt nõuetele või esineb puudusi (5 punkti)	Esineb puudusi (2 punkti)
Töövarjupäeva tööleht	Õppija on tähtajaks esitanud täidetud töölehe, millel on kirjas, keda, kus ja millal töövarjutati. Kõikidele töölehe punktidele on vastatud põhjalikult. Töölehe lõpus on õppija teinud päevast põhjalikud järeldused, väljendanud oma arvamust ning andnud hinnangu elukutse ja töövarjupäeva kohta. (10 p)	Õppija on tähtajaks esitanud täidetud töölehe, millel on kirjas, keda, kus ja millal töövarjutati, kuid töölehe punktidele on vastatud lühidalt ja/või pealiskaudselt. Töövarjupäevast on tehtud järeldused, kuid need jäävad pinnapealseks. (5 p)	Õppija ei ole täidetud töölehte tähtajaks esitanud või esitatud töölehel puuduvad andmed töövarjupäeva kohta ja/või töölehe punktidele on vastatud osaliselt. (2 p) Kui õppija ei esita töölehte tähtajaks, saab ta mitterahuldavat tulemust parandada 10 tööpäeva jooksul.

Tudengivarjuks olemise, ülikooli või kõrghariduse messi külastuse hindamismudelid

Kriteerium	Vastab täielikult nõuetele (5 punkti)	Vastab enamasti nõuetele (3 punkti)	Vastab osaliselt nõuetele või esineb puudusi (2 punkti)
Tudengivarjuks olemise, messi või ülikooli külastuse esitlus	Õppija on esitlemisel põhjalikult analüüsinud, kuidas kogemus toetas tema enesearengut ja mida ta sai teada oma haridus- ja karjäärirtee planeerimiseks. Õppija on põhjalikult analüüsinud külastust ja selle kasulikkust enda edasiste valikute tegemiseks. Õppija on kogunud piisavalt informatsiooni, et oma väiteid põhjendada. Esitlus on selgelt ja struktureeritult ülesehitatud.(5 p)	Õppija on esitlemisel analüüsinud, kuidas kogemus toetas tema enesearengut ja mida ta õppis oma haridus- ja karjäärirtee planeerimiseks kohati pealiskaudselt. Õppija on analüüsinud külastust ja selle kasulikkust enda edasiste valikute tegemiseks. Õppija on osaliselt kogunud informatsiooni, et oma väiteid põhjendada, kuid järelduste tegemine on puudulik. Esitlus on kohati pealiskaudne.(3 p)	Õppija on esitlemisel analüüsinud, kuidas kogemus toetas tema enesearengut ja mida ta õppis oma haridus- ja karjäärirtee planeerimiseks pealiskaudselt. Õppija poolt lisatud informatsioon ei ole asjakohane või näidetest jääb puudu. Õppija on analüüsinud oma kogemust pealiskaudselt, ei suuda esitluses luua seoseid enda edasiste valikutega karjääriplaneerimisel. (2 p)

Töölehe hindamismudeli leiad järgmisel leheküljel.

Kriteerium	Vastab täielikult nõuetele (10 punkti)	Vastab osaliselt nõuetele või esineb puudusi (5 punkti)	Esineb puudusi (2 punkti)
Tudengivarjupäeva tööleht	<p>Õppija on tähtajaks esitanud täidetud töölehe, millel on kirjas, keda, kus ja millal tudengivarjutati või millist ülikooli/meesi külastati. Kõikidele töölehe punktidele on vastatud põhjalikult. Töölehe lõpus on õppija teinud päevast põhjalikud järeldused, väljendanud oma arvamust ning andnud hinnangu eriala sobivuse ja päeva kohta. (10 p)</p>	<p>Õppija on tähtajaks esitanud täidetud töölehe, millel on kirjas, keda, kus ja millal tudengivarjutati või millist ülikooli/meesi külastati. Töölehe punktidele on vastatud lühidalt ja/või pealiskaudselt. Külastusest või tudengivajruks olemisest on tehtud järeldused, kuid need jäävad pinnapealseks. (5 p)</p>	<p>Õppija ei ole täidetud töölehte tähtajaks esitanud või esitatud töölehel puuduvad andmed tudengivarjupäeva või külastuse kohta ja/või töölehe punktidele on vastatud osaliselt. (2 p) Kui õppija ei esita töölehte tähtajaks, saab ta mitterahuldavat tulemust parandada 10 tööpäeva jooksul.</p>

Küpsuseksami suulise eksami hindamismudel

Punktid	Kriteeriumi kirjeldus
8-10 punkti	Õppija eneseanalüüs põhineb piletiga tõmmatud küpsuseksami õpiväljundi analüüsil. Õppija seostab selle oskuse arendamist küpsuseksami kogemusega esitades veenvaid väiteid, mida toetab konkreetsete, asjakohaste näidetega külalislektorite analüüsides, töövarjupäevast, vabatahtliku töö kogemusest ja kõrgkoolide erialadega tutvumisest ning mentortundide põhjal üldiselt. Analüüs on põhjalik ja argumenteeritud. Õppija oskab veenvalt vastata kõigile komisjoni küsimustele.
6-7 punkti	Õppija eneseanalüüs põhineb piletiga tõmmatud küpsuseksami õpiväljundi analüüsil. Õppija seostab selle oskuse arendamist küpsuseksami kogemusega esitades väiteid, mis jäävad kohati põhjendamata. Esitatud väiteid toetab õppija näidetega külalislektorite analüüsides, töövarjupäevast, vabatahtliku töö kogemusest ja kõrgkoolide juures erialadega tutvumisest ning mentortundide põhjal üldiselt. Mõni toodud näide on pealiskaudne. Õppija oskab veenvalt vastata enamikule komisjoni küsimustele.
4-5 punkti	Õppija eneseanalüüs põhineb piletiga tõmmatud küpsuseksami õpiväljundi analüüsil. Õppija seostab selle oskuse arendamist küpsuseksami kogemusega, kuid esitatud väited ei ole piisavalt põhjendatud ega veenvad ning toetavad näited ei ole asjakohased või näidetest jääb puudu. Õppija oskab veenvalt vastata üksikutele komisjoni küsimustele.
1-3 punkti	Õppija analüüs ei lähtu enesearengust. Seosed külalislektorite analüüsides, töövarjupäeva, kõrgkoolis erialadega tutvumise ja vabatahtliku töö vahel puuduvad. Õppija ei oska tuua näiteid, puuduvad argumendid ning õppija oskab vastata üksikutele komisjoni küsimustele.
0 punkti	Õppija ei ilmunud küpsuseksami eneseanalüüsi hindamisele.